

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Α. Ειδική Διοικητική Διαδικασία ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης

1. Τι είναι η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης;

Η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών είναι ειδική αποκεντρωμένη υπηρεσία, επιπέδου Διεύθυνσης, υπαγόμενη απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και ασκεί, μεταξύ άλλων, τις κατωτέρω αρμοδιότητες:

- α) Την επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής.
- β) Την εξέταση αιτημάτων αναστολής της καταβολής του 50% του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης.

Βλ. σχετικά:

- [ΠΟΛ 1209/6.9.2013: «Καθορισμός λεπτομερειών για τη λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων αυτής»](#)
- [ΠΟΛ 1211/12-9-2013: «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 70B του Ν.2238/1994 «Κύρωση Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος» και την διαδικασία ενδικοφανούς προσφυγής στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης»](#)

2. Σε ποιες περιπτώσεις μπορώ να υποβάλω ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης;

Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί πράξεις που εκδίδονται σε βάρος του από τη φορολογική αρχή από 1/8/2013 και εφεξής, πριν από την προσφυγή του στη Διοικητική Δικαιοσύνη, οφείλει να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με αίτημα επανεξέτασης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας.

Από 1^η Ιανουαρίου 2014 η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης θα λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας), οπότε θα κρίνει και τις σιωπηρές αρνήσεις των οργάνων της φορολογικής αρχής.

Σημειώνεται ότι για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης δεν απαιτείται παράβολο.

3. Μπορώ να υποβάλω άλλου είδους διοικητική προσφυγή κατά των πράξεων που προσβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Όχι. Η άσκηση οποιασδήποτε άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

4. Μπορώ να ασκήσω προσφυγή απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των πράξεων που υπόκεινται σε ενδικοφανή προσφυγή;

Όχι. Η άσκηση προσφυγής απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

5. Μέσα σε ποια προθεσμία μπορώ να ασκήσω ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών που αρχίζει από την κοινοποίηση της πράξεως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

6. Σε ποια υπηρεσία θα καταθέσω την ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

- Σε περιπτώσεις κατάργησης ή αναστολής λειτουργίας, κατά περίπτωση, της φορολογικής αρχής ή τμήματος ή γραφείου αυτής, που εξέδωσε την πράξη, η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. υποδοχής.

7. Ποιος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται από τον υπόχρεο και εν γένει από κάθε πρόσωπο του άρθρου 64 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Ειδικότερα, η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται:

- για σχολάζουσα κληρονομιά από τον κηδεμόνα,
- για επιδικία από τον προσωρινό διαχειριστή,
- για μεσεγγύηση από το μεσεγγυούχο,
- για πτωχεύσαντα από το σύνδικο,
- για ανήλικο από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ή τον επίτροπο και επί πλειόνων από τον έναν από αυτούς,
- για πρόσωπο που τελεί σε δικαστική συμπαράσταση από το δικαστικό συμπαραστάτη
- για θανόντα φορολογούμενο από τους κληρονόμους του.

Για τις όλες τις ως άνω περιπτώσεις, υποχρεωτικώς με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής συνυποβάλλονται και τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτουν οι παραπάνω ιδιότητες.

B. Αναστολή καταβολής του πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης

1. Με ποιο τρόπο μπορώ να υποβάλω αίτημα αναστολής καταβολής του πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Ο υπόχρεος έχει δικαίωμα να υποβάλει, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής της καταβολής του πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης.

Το αίτημα αναστολής είτε συμπεριλαμβάνεται στο έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής είτε υποβάλλεται αυτοτελώς με ιδιαίτερο έγγραφο που κατατίθεται την ίδια ημέρα με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής.

Βλ. [Υπόδειγμα Αίτησης Αναστολής](#)

2. Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να γίνει δεκτό το αίτημα αναστολής;

Η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης δύναται να αναστείλει την πληρωμή του πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία κρίνεται ότι η πληρωμή θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για τον υπόχρεο.

3. Ποια στοιχεία πρέπει να συνυποβάλω με την αίτηση αναστολής;

Με την αίτηση αναστολής συνυποβάλλονται στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης και τα αποδεικτικά στοιχεία με τα οποία τεκμηριώνονται οι ισχυρισμοί του αιτούντος και απαραιτήτως υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο αιτών δηλώνει :

α) τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματά του από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον οικονομικό έτος και β) την περιουσιακή του κατάσταση στην Ελλάδα και οπουδήποτε στην αλλοδαπή κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής .

- Αν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, δηλώνονται και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον οικονομικό έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή του ή της συζύγου και των ανηλίκων τέκνων αυτού κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.
- Αν ο αιτών είναι νομικό πρόσωπο ή οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, δηλώνονται και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον οικονομικό έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής, των συνδεδεμένων νομικών προσώπων με τον αιτούντα καθώς και των φυσικών προσώπων που σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ευθύνονται ατομικά για τις φορολογικές υποχρεώσεις του αιτούντος. Ως συνδεδεμένο νομικό πρόσωπο για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, νοείται η σύνδεση με σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιώδους διοικητικής ή οικονομικής εξάρτησης ή ελέγχου, λόγω συμμετοχής του αιτούντος στο κεφάλαιο ή τη διοίκηση του άλλου νομικού προσώπου ή λόγω συμμετοχής των ιδίων προσώπων στο κεφάλαιο ή στη διοίκηση και των δύο νομικών προσώπων.

Η περιουσιακή κατάσταση περιλαμβάνει ιδίως τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε ακίνητα, τις καταθέσεις οποιουδήποτε είδους και τα συναφή τραπεζικά προϊόντα (πρέπει να δηλώνονται έστω και αρνητικά, δηλαδή ότι δεν υπάρχουν), τις επενδύσεις σε κινητές αξίες, τα μηχανοκίνητα ιδιωτικά μέσα μεταφοράς, τα δάνεια και τις δωρεές, τις μετοχές, τα μερίδια, τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής σε κεφάλαιο σε οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 51Α του Κ.Φ.Ε. (ν.2238/94) και τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

Μαζί με την περιουσιακή κατάσταση δηλώνεται από τον αιτούντα και η εκτιμώμενη αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτήν. Για τα ακίνητα δηλώνεται και η αντικειμενική αξία αυτών.

Αν ο αιτών τηρεί λογιστικά βιβλία του Κ.Φ.Α.Σ. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, με την αίτηση αναστολής συνυποβάλλονται ο τελευταίος ισολογισμός και το τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής του τρέχοντος οικονομικού έτους.

- ❖ **Αίτηση αναστολής που δεν συνοδεύεται από τα παραπάνω αποδεικτικά στοιχεία απορρίπτεται.**

4. Σε πόσες ημέρες εκδίδεται απόφαση επί του αιτήματος αναστολής;

Η απόφαση επί του αιτήματος αναστολής εκδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη φορολογική αρχή.

Εάν δεν εκδοθεί απόφαση εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη φορολογική αρχή, η αίτηση αναστολής θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

5. Μέχρι πότε ισχύει η αναστολή της πληρωμής του πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης που χορηγείται από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης;

Η αναστολή ισχύει μέχρι την κοινοποίηση της απόφασής επί της ενδικοφανούς προσφυγής στον υπόχρεο, άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της.

6. Η αναστολή της πληρωμής του πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης απαλλάσσει από την υποχρέωση καταβολής προσαυξήσεων (ή προστίμου από 1-1-2014);

Η αναστολή της πληρωμής δεν απαλλάσσει τον υπόχρεο από την υποχρέωση καταβολής προσαυξήσεων (ή προστίμου από 1-1-2014) λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου.

Γ. Περιεχόμενο Ενδικοφανούς Προσφυγής - Συνυποβαλλόμενα στοιχεία

1. Ποιο είναι το περιεχόμενο της ενδικοφανούς προσφυγής;

Η ενδικοφανής πρέπει να αναφέρει:

- τα ακριβή στοιχεία του υπόχρεου
- την προσβαλλόμενη πράξη,
- τους λόγους, τους ισχυρισμούς και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του,
- τη διεύθυνση στην οποία θα συντελούνται οι κοινοποιήσεις των αποφάσεων, των πράξεων και των λοιπών εγγράφων της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης, την διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα εν γένει στοιχεία επικοινωνίας με τον υπόχρεο.
- τον ορισμό αντικλήτου και τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας με αυτόν (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση επικοινωνίας, τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).
 - ❖ Σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων επικοινωνίας που επήλθε μετά την υποβολή του αιτήματος της ενδικοφανούς προσφυγής, ο υπόχρεος οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως αυτά στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης, **διαφορετικά οι κοινοποιήσεις γίνονται νομίμως βάσει των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων.**

Βλ. [Υπόδειγμα Ενδικοφανούς Προσφυγής](#)

2. Ποια στοιχεία πρέπει να συνυποβάλω με την ενδικοφανή προσφυγή;

Ο υπόχρεος ταυτόχρονα με την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής, συνυποβάλλει:

- α. Τα έγγραφα στα οποία βασίζει το αίτημά του.
- β. Ηλεκτρονικό φάκελο (σε οπτικό δίσκο – CD ή USB κλπ.), στον οποίο περιλαμβάνονται σε μαγνητική μορφή και σε οποιαδήποτε αναγνώσιμη μορφή αρχείου:
 - αα) η υποβληθείσα ενδικοφανής προσφυγή,
 - ββ) η αίτηση αναστολής σε περίπτωση αυτοτελούς υποβολής,
 - γγ) τα έγγραφα και δικαιολογητικά που επικαλείται (σε ηλεκτρονικά αρχεία),
- γ. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986, με την οποία δηλώνεται το ακριβές του περιεχομένου των στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου.

3. Σε ποιες περιπτώσεις θα κληθώ να εκφράσω τις απόψεις μου εγγράφως ή προφορικώς ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης για τους λόγους που προβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης, εάν το κρίνει απαραίτητο, δύναται εντός της οριζόμενης προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, να καλεί τον υπόχρεο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών, προκειμένου αυτός να εκφράσει τις απόψεις του εγγράφως ως προς τα σχετικά ζητήματα και τους προβαλλόμενους με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής λόγους και ισχυρισμούς.

Στις περιπτώσεις που με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής προσκομισθούν στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης νέα στοιχεία ή γίνει επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών, ο υπόχρεος καλείται σε ακρόαση, προκειμένου να εκφράσει εγγράφως τις απόψεις του, αναπτύσσοντας τους προβαλλόμενους με την ενδικοφανή προσφυγή λόγους και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα σε αυτήν νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα. Ως νέα στοιχεία ορίζονται αυτά τα οποία δεν είχε στη διάθεσή της η φορολογική αρχή και δεν ήταν δυνατόν να τα λάβει υπ' όψιν της κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον κατά την κρίση της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης συντρέχει λόγος, η διενεργούμενη ακρόαση διεξάγεται και προφορικώς σε καθορισμένη ώρα και ημερομηνία εντός της Υπηρεσίας, ώστε ο υπόχρεος να αναπτύξει λεπτομερέστερα τους διαλαμβανόμενους στο έγγραφο της ακρόασής του ισχυρισμούς και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα με την ενδικοφανή προσφυγή νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά. Ο υπόχρεος παρίσταται αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο με βάση ειδικό πληρεξούσιο έγγραφο με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής από την κατά νόμο αρμόδια αρχή.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο αιτών αναμένει την κοινοποίηση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την πάροδο της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης και δεν είναι αναγκαίο να επικοινωνεί με την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης για παροχή πληροφοριών ή συμπληρωματικών στοιχείων σχετικά με την υπό εξέταση υπόθεση.

4. Σε ποια προθεσμία εκδίδεται απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής;

Η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης εκδίδει απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον υπόχρεο, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής στην αρμόδια φορολογική αρχή.

Ειδικά για τις περιπτώσεις ενδικοφανών προσφυγών που υποβάλλονται στην αρμόδια φορολογική αρχή μέχρι τις 28.2.2014, η προθεσμία έκδοσης και

κοινοποίησης στον υπόχρεο της απόφασης, επεκτείνεται σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες.

Εάν εντός της κατά τα ανωτέρω προθεσμίας δεν εκδοθεί ή δεν κοινοποιηθεί απόφαση στον υπόχρεο, τότε θεωρείται ότι η ενδικοφανής προσφυγή έχει απορριφθεί από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης και ο υπόχρεος έχει λάβει γνώση αυτής της απόρριψης κατά την εκπνοή της ανωτέρω προθεσμίας.

Δ. Άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων

1. Μπορώ να προσφύγω στα Διοικητικά Δικαστήρια κατά της απόφασης της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης;

Κατά της απόφασης της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης, ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά της πράξης προσδιορισμού φόρου που εξέδωσε η φορολογική αρχή είναι απαράδεκτη.

2. Ποια είναι η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων κατά της απόφασης της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης; Έχω υποχρέωση να ενημερώσω την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης για την άσκηση προσφυγής στα Διοικητικά Δικαστήρια;

Η προσφυγή κατατίθεται από τον υπόχρεο στη γραμματεία της έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση ή κοινοποίηση της απόφασης στον υπόχρεο.

Με επιμέλεια του υπόχρεου και επί ποινή απαραδέκτου άσκησης της προσφυγής, απαιτείται η επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου του δικογράφου της προσφυγής στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής.

3. Πώς υπολογίζεται το ποσό του παραβόλου για την άσκηση της προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου;

Προκειμένου να υπολογισθεί και να καταβληθεί το προβλεπόμενο κατά περίπτωση ποσό παραβόλου με βάση το ποσό του αντικειμένου της διαφοράς που προσδιορίστηκε με την απόφαση της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης, ο υπόχρεος, κατά την κατάθεση της προσφυγής, απευθύνεται στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την αμφισβητούμενη πράξη, η οποία συντάσσει και χορηγεί σε αυτόν ειδικό σημείωμα, σύμφωνα και με την παράγραφο 3 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.